

giriş

- iletişim tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
- semantik,
- sentaktik ve
- pragmatik açıdan

iletişim'in tanımı

İletişim, tüm canlıları kapsadığı için, alanına ve çağına göre farklı tanımlanmalarla ifade edilmiştir ve evrende en az iki organizma kalana kadar da devam edecek bir süreçtir.

İletişim, günümüze kadar çok çeşitli anlamlarla ifade edilmiştir:

Emre Becer'e göre: "Gönderici (kaynak) ve alıcı (hedef) olarak adlandırılan iki insan ya da insan gurubu / kitlesi arasında gerçekleşen bir duygu, düşünce, davranış ve bilgi alışverişi"dir.

Tevfik Fikret Uçar'a göre: "Düşünce ve duyguların, bireyler, toplumsal kümeler, toplumlar arasında söz, el-kol devimi, yazı, görüntü vb. aracılığı ile etkileşimi süreci"dir.

Merih Zıllıoğlu'na göre ise: "İnsanın kendisini yönlendirmek ve değişen gereksinimlerini karşılamak için, çevreden gelen uyarıları eleyerek, düzenleyerek etkin bir anlamlandırma ve bunu paylaşma çabası"dır.

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
 - semantik,
 - sentaktik ve
 - pragmatik açıdan

İletişim ve öğrenme

İnsan toplu yaşayış ve etkileşim anlamında “toplumsal bir varlık” olarak tanımlandığında değil, “kültürel bir varlık” olarak tanımlandığında diğer canlılardan ayrı ve ayrıcalıklı olur. Kültür, her türlü araç, bilgi, düşünce ve toplumsal örgütlenmenin, yapılanmanın tümüne verilen addır. Kültür, bir toplumun üyesi olarak insanoğlunun öğrendiği ve yarattığı her şeydir, kalımsal değil, aktarımsaldır. O nedenle yaşam boyu sürer. İnsan bu süreçte bir yandan, iletişim ve dil becerisi kazanırken, diğer taraftan iletişim becerisi geliştikçe de öğrenme süreci hızlanır, bilgi ve düşünce birikimi artar ve kültüre, zamana, teknolojiye göre de biçimlenir. Hayvanlarda ise öyle değildir !?.

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
 - semantik,
 - sentaktik ve
 - pragmatik açıdan

İletişim ve öğrenme

Hayvanlar içgüdüleriyle davranırlar. Davranışlarının çoğu genetik bilgilere dayanır. Hayvanlar arası iletişim, korku, tehlike bildirmek gibi duygusal uyarılar düzeyinde kalır. Bireysel davranışlar, türdeşlerine aktarılamaz.

İnsanlar ise içgüdüsel ve kalıtımsal olarak taşıdığı bilgilerle değil, aklıyla hareket eder. Daha önceki deneylerinden ders çıkarır, onlara göre bir sonrakini tasarlar. Deneylerin kendisinde uyandırdığı izlenimlerle, dünyayı anlamaya, açıklamaya, çevreyi / nesneyi yeniden kurmaya, tasarlamaya ve böylelikle çevresine egemen olmaya çalışır. Edindiği bilgileri belleğinde toplayarak onları analiz ederek ayrıştırır, sonra senteze ulaştırarak yorumlar, dikey ve yatay aktarımlarda bulunur. Dikey aktarım (art zaman), bilginin kuşaktan kuşağa aktarımıdır. Yatay aktarım ise (eş zaman), bilginin aynı zaman kesiti içinde bireyden bireye aktarımıdır. Peki bu aktarımlar yüzyıllarca artzamanlı ve eş zamanlı olarak nasıl gerçekleşti ?.

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
 - semantik,
 - sentaktik ve
 - pragmatik açıdan

Kodlar, simgeler, işaretler

Hayvanlar tehlikeyi duygusal uyarılarla dile getirirken; insanlar, yalnızca duygularını değil, nesneler dünyasını ve bu dünya ile ilişkilerini anlatabileceği, aktarabileceği bir önerme dili geliştirdi.

İnsan için, her nesnenin, her olayın, her durumun bir adı vardır. Ad koyma ya da her şeyin bir adı olduğunu öğrenme, gösterge dünyasından simgesel dünyaya geçişte kesin bir adım oluşturur. İnsan, yetişkin oluncaya kadar toplumunda uzlaşa sağlanmış simgeler dünyasının dilini öğrenmeye ve o şekilde düşünmeye başlar, simgesel bir dil geliştirir.

Ne için simgesel bir dil geliştirir ?

Bulundukları toplumda bir statü sahibi olabilmek, değişen gereksinimlerini karşılayabilmek, çevreden gelen uyarıları eleyebilmek, düzenleyebilmek ve anlamlandırabilmek için simgesel bir dil geliştirir.

O halde simge nedir ?

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
- semantik,
- sentaktik ve
- pragmatik açıdan

Kodlar, simgeler, işaretler

Simge (sembol), belirli bir insan topluluğunun aralarında uzlaşarak kendisine belirli bir anlam yüklediği somut nesne ya da işaretlerdir. Simgeler kullanılarak yapılan iletişim, diğer iletişim biçimlerine göre daha derin ve algılama düzeylerine göre anlam kazanan bir boyutta gerçekleşir. Simgeler, gösterdiğinden fazlasını anlatan görsel ve işitsel olgulardır. İşaretlere göre çok daha yoğun ve derin bir anlam ve içerik zenginliğine sahiptir. Simgeler daha kapalıdır, izleyenin bilgi ve kültür düzeyine, deneyimlerine ve algı gücüne göre şekillenir.

İşaretler ise, bir durumu, eylemi ya da bir olayı işaret eden, gösteren görsel elemanlardır. Simgelerden ayrılan en belirgin özelliği ise doğrudan ve tanımlanmış bir boyutta olmasıdır.

Simge örneği, @, €, ©, £, ¥ ya da 112, 155, 911, 9 / 11

işaret örneği

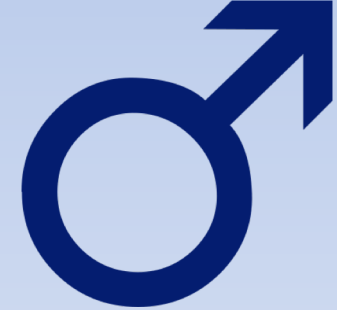

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
 - semantik,
 - sentaktik ve
 - pragmatik açıdan

Kodlar, simgeler, işaretler

Simge

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
- semantik,
- sentaktik ve
- pragmatik açıdan

İletişim öğeleri

Grafik tasarımcı iletişim olgusunu meydana getiren tüm kavramları tanımalıdır. Çünkü, ilgili hedef kitle ile etkili bir iletişim kurmak için iletiyi oluşturan parçaların nasıl bir araya getirileceğini öğrenmek zorundadır. İletişim süreci, beş temel unsur ve aşamadan oluşur: Gönderici (kaynak / verici), ileti (mesaj), iletişim aracı (kanal), alıcı (hedef) ve iletinin alıcı tarafından alınıp yorumlanma aşaması olan geribildirimdir.

Gönderici, algılama, seçme, düşünme, yorumlama süreçlerinde ürettiği anlamlı iletileri simgeler aracılığı ile gönderen kişi ya da gruplardır.

Alıcı, kaynaktan gelen iletileri belirli biyolojik ve psiko-sosyal süreçlerden alıp yorumlayan ve bunlara sözlü, sözsüz tepkide bulunan kişi ya da gruplardır.

İleti, bir anlamı aktarmayı, iletmeyi isteyen göndericinin sözel, görsel, görsel-işitsel fizik bir üründür. İletinin iki önemli ögesi vardır: İçerik ve yapı. İçerik, anlamla, yapı ise kodlarla ve simgelerle ilgilidir. İletinin üretilişinde, iletilişinde ve tüketilişinde öncelikle anlamlı olması beklenir.

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
- semantik,
- sentaktik ve
- pragmatik açıdan

anlam, düzanlam, yananlam, iletişim öğeleri

Anlam, anlatanın anlattığı ya da anlayanın anladığı nesne ile ilgili duygusu, algılama sürecinde o nesneye yönelişi olarak tanımlanır. Her şeyin bir anlamı vardır ama anlamın kendi başına bir varlığı yoktur. Anlamın, düzanlam (denotative meaning) ve yananlam (connotative meaning) olmak üzere iki boyutu vardır. **Düzanlam**, herhangi bir simge ile temsil ettiği şey arasında genellikle toplumca üzerinde uzlaşmış bir ilişkiyi yansıtır. **Yananlam** ise,, herhangi bir şey ve birey arasındaki ilişkilerden oluşur. Anlam yaratma ve paylaşma, toplumca üzerinde uzlaşmış belirli işaretler ve simgelerin belirli kurallara göre düzenlenişi ile gerçekleşir.

İletişim aracı (kanal), iletileri kanal (gazete, dergi, televizyon, internet vb.) boyunca aktarılabilir işaretlere dönüştüren fizik ya da teknik araçlardır. Verici ile alıcı arasındaki kanalda manalar değil, sinyaller taşınır. İletişimin gerçekleşebilmesi ve etkili olabilmesinde kanal seçiminin çok büyük önemi vardır. Kime, neyi, ne için iletmek istediğimizle kullanılacak kanal arasında sıkı bir ilişki vardır.

İletinin alıcıya etkili bir biçimde iletilmesini engelleyen kanala özgü parazit ya da gürültüler oluşabilir. İki tür gürültü kaynağı bulunmaktadır. Bunlardan biri; anlama dayalı, diğeri ise iletinin iletildiği kanala özgü gürültülerdir.

Geribildirim (geri besleme: feedback), alıcının algıladığı ve yorumladığı iletilere sözlü, sözsüz her türlü tepki verme sürecidir.

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
 - semantik,
 - sentaktik ve
 - pragmatik açıdan

Göstergebilim

Eski Yunanca'da "semeion" sözcüğünden gelir. **Semeion** (gösterge) + **logia** (kuram,söz) sözcüklerinin birleşiminden doğmuştur. Gösterge (ya da belirti, işaret, iz) anlamına gelen "semeion" teknik ve felsefi bir terim olarak İ.Ö. V. yy'da Yunanlı hekim Hipokrates tarafında "hastalık belirtisi" anlamında kullanıldı.

Gösterge, kendisi o şey olmadığı halde, o şeyi çağrıştırarak iletişim sağlayan aracıdır. Gösterge, kendinden başka bir "şey"i özel bir amaç belirtmek üzere kullanılan başka herhangi bir "şey"dir.

Göstergebilim, göstergeleri ve göstergelerin diğer göstergelerle olan ilişkilerini inceleyen, birbirleriyle olan ilişkilerini araştıran, türlerini saptamaya çalışan bilim dalıdır. Göstergebilim, insanın oluşturduğu göstergelerle dizge kurma ve bunlar aracılığıyla iletişim sağlama mekanizmasını araştırır. Dizge, göstergeler aracılığıyla oluşturulmuş anlamlı ve yapılı bir bütündür, uzlaşımsaldır. Bir dizgeyi bilmek, o dilin şifresini, kodunu bilmektir.

giriş

- iletişim tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
 - semantik,
 - sentaktik ve
 - pragmatik açıdan

Göstergebilim

İletişim dizgesi denince, aklımıza ilk gelen “**dil**” olmalıdır. Dil, sözcük dağarcığından ve sözcüklerin nasıl bir araya getirileceğine dair kurallardan (dilbilgisi) oluşan bir dizgedir. Bir sözcük hiçbir zaman kastettiği şeyin kendisi değildir. Kavramın yerine geçen simgedir. Dil, insanın soyutlama ve simge kullanma yeteneğinin en belirgin taşıyıcısıdır. İşte insanı insan yapan özelliklerinden biri de bu sembol oluşturabilme yeteneğidir. Üzerinde uzlaşılmış bir sözcük, harf simgelerinin yan yana gelmesiyle kavramlaşır ve anlam kazanır. Örneğin, e / l / m / a göstergeleri (harfleri) yan yana gelerek bir dizge oluşturur ve “elma” olarak okunduğunda bilinçte elma imgesine dönüşür. Her birey yaşayabilmek için çeşitli alanlardaki çeşitli dizgelerden birçoğunu öğrenmek zorunda kalmıştır. Örneğin trafik kuralları, para birimleri, çek senet, bono vb.

Göstergeler bir dizge içinde birbirleriyle iki tür ilişki içinde bulunurlar.

Bunlar, dizi ve dizimdir.

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
 - semantik,
 - sentaktik ve
 - pragmatik açıdan

Göstergebilim

Dizi: Birbirinin yerine geçebilecek göstergeler arasında oluşan ilişkidir. Aynı dizide yer alan iki gösterge, dizge içinde birbirinin yerine geçebilir. Örneğin, “Ahmet kapıyı açtı” cümlesinde “Ahmet” göstergesi yerine “Mehmet”, “ali” vb. göstergeler de kullanılabilir. Çeşitli dizilerdeki birimlerin seçilip anlamlı bir bütün (dizge) oluşturmaları için başka dizilerin birimleri ile ilişki kurmaları gerekir.

Dizim: Birbirleriyle ilişkiye girerek anlamlı bir bütün oluşturan birimlerin kurduğu yapıya denir. Örneğin, “içinden yemek yenenler” dizisi (yemek tabağı, çorba kasesi, komposto kasesi), “içinden içecek içineleler” dizisi (su bardağı, çay bardağı, kupa) ve “yemek yeme araçları” dizisinden (kaşık, çatal, bıçak, kepçe) bir dizim (öğle yemeği için bir sofraya kurulursa) oluşturulursa; su bardağı, çorba kasesi, yemek tabağı, kaşık, çatal ve bıçak sıralanabilir.

Dizimlerin kuruluşu ilgili toplumdaki uzlaşmaya bağlıdır. Örneğin, kadınlar, etek yerine artık pantolon giyebiliyor. Ama erkekler, toplumumuzda gömleklerin altına etek giymiyor. Bu durum yalnızca İskoçya toplumuna özgüdür.

Dizim, çeşitli dizilerden aldığı birimleri yan yana getirirken belirli kurallara uyar. Örneğin, yukarıdaki dizilerden sabah kahvaltısı için; yemek tabağı, komposto kasesi ve kaşık seçilmiş olsaydı tuhaf, anlamlandırılmaz bir dizim oluşmuş olurdu.

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
- semantik,
- sentaktik ve
- pragmatik açıdan

Gösterge türleri

Göstergelerin bir biçimi bir de içeriği bulunur. Biçimlerin ayrı bir dizge alanı, içeriklerin de ayrı bir dizge alanı bulunur. İçerikle bağlantısı kurulamamış biçim, tek başına bir anlam ifade etmeyeceği gibi biçimle bağlantısız bir kavram da iletişimsel niteliğini yitirir.

Şiir ve öykü kitaplarında biçim, dış çizgileriyle sınırlanan kapağı (ön, sırt ve arka kapak); içerik ise, şiir ya da öykünün, başlığı ya da başlıkla betimlenen konunun anlam bütünlüğünün kapsamıdır. Kapak, satın alma eyleminde en önemli rolü üstlenir, içeriğini satın aldırmaya özendirir. İçerik, kapak tasarımına yansımış anlamdır, onu oluşturan göstergeler diziminin anlam yüküdür.

Çağdaş göstergebilimin Avrupa'daki öncüsü İsviçreli dilbilimci **Ferdinant de Saussure** (1857 – 1913), biçime gösteren, içeriğe de gösterilen demiştir.

Ağaç dilsel göstergesi, a / ğ / a / ç seslerinden oluşan bir gösterge dizgesiyle, **biçimle**; bellekte ağaç kavramına karşılık gelen bir **içerik** arasında kurulan bağın ürünüdür. Biçim – içerik bağı oluşmadıkça iki birimde anlaşılmaz ve gösterge oluşmaz.

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
 - semantik,
 - sentaktik ve
 - pragmatik açıdan

Gösterge türleri

Göstergeler, sözcüklerle sınırlı değildir. Çağdaş göstergebilimin diğer öncüsü Amerikalı matematikçi, mantıkçı ve felsefeci Sanders Peirce (1839 – 1914)'de göstergeleri şöyle sınıflandırmıştır:

Göstergenin, gösteren ve gösterilen açısından sınıflandırılması:

1) Belirti: Gösterenle gösterilen arasında nedenli bir bağ vardır. Duman ateşin, su birikintisi az önce yağmur yağdığının belirtisidir.

2) Görüntüsel gösterge: Nesnesine benzemesi açısından nedenli ve niyetlidir. Yani iletişim amacıyla üretilmiştir. Örneğin, fotoğraf tam anlamıyla görüntüsel göstergedir.

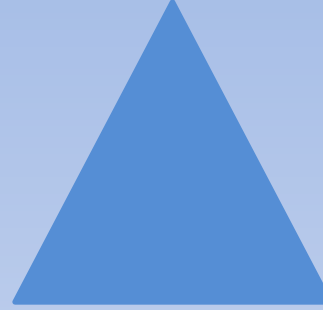
3) Simge: Biçimle içeriği arasındaki ilişki nedensiz ve uzlaşmaya bağlıdır. Örneğin, harfler, formüller, notalar vb.

giriş

- iletişim tanımı
 - iletişim ve öğrenme
 - kodlar, simgeler, işaretler
 - iletişim öğeleri
 - anlam (düzanlam, yananlam)
 - göstergebilim ve türleri
 - içerik ile biçim bağıntısı
 - göstergebilim ve logo tasarımı
 - logoların göstergebilimsel analizi
- semantik,
- sentaktik ve
- pragmatik açıdan

Gösterge türleri

gösterge

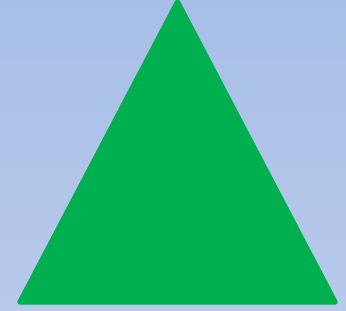

Gösteren
(biçim)

anlamlama

Gösterilen
(içerik / kavram)
Düzanlam /
yananlam

ağaç

dallar, yapraklar,
gövde ve
köklerden
oluşur.

Orman, doğa,
Oksijen, küresel
ısınma

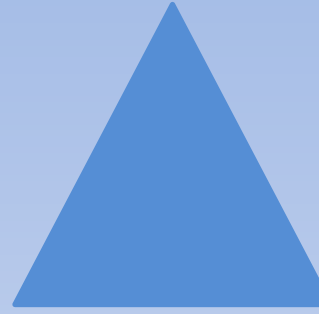
Bir **gösteren** görüldüğü, duyulduğu ya da bir biçimde algılandığı zaman, onun **gösterileni**, yani anlamı (**kavram**) zihinde oluşur. Sinemada bir ev görüldüğü zaman, bu görüntüsel imge, algılayan bireyde /EV/ kavramını oluşturur. Dolayısıyla ev görüntüsüyle, ev kavramı arasında bir bağ kurulur, görüntü ile kavram ilişkilendirilir, başka bir deyişle **anlamlama** süreci gerçekleşmiş olur.

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
- semantik,
- sentaktik ve
- pragmatik açıdan

Gösterge türleri

gösterge

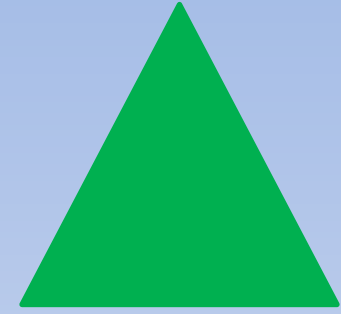

Gösteren
(biçim)

anlamlama

Gösterilen
(içerik / kavram)
Düzanlam /
yananlam

ağaç

dallar, yapraklar,
gövde ve
köklerden
oluşur.

Orman, doğa,
Oksijen, küresel
ısınma

O halde bir göstergede, onun göstereni ile gösterileni arasında bir ilişki kurulmasına **anlamlama** denir. Gösteren, gösterileni ile bilinçte oluştuğunda, gösterge ve iletisi kavranır, anamlanır. Aslında zihindeki kavramın ya da göstergenin taşıdığı anlamın, gerçek dünyada yer alan nesnelerle özdeş olmadığı bir gerçektir. Onlar yalnızca kavramsal izdüşümlerimizdir. Her kavram anlamsal bir dizge içinde yer tutar. Tek başına var olan bir kavram yoktur (güzel /çirkin). Düzanlam keskinliğini yitirdikçe, aynı gösterene bağlı anlamların sayısı artabilir. İşte bu aşamada ortaya çıkan anlamlara da yananlam denir.

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
- semantik,
- sentaktik ve
- pragmatik açıdan

İçerik ile biçim bağıntısı

Biçim, fiziksel boyutu (dışsal) ile tanımlandığında, bir nesnenin görme ya da dokunma organlarıyla algılanabilmesini sağlayan kendine özgü gerçekliğidir, dış görünüştür. İçsel boyutu ile ise içeriğin görünen şeklidir, yani içsel içeriğin dışa vurumudur.

Bilgi, nesnelerin görünüşlerinin altında yatan gerçeği keşfetmektir ve bu gerçekte içeriğin kendisidir. Tasarım, kendini okutturma edimiyle imgeye dönüşüp çağrışım yaptığı an, içeriğin bilgi iletimi başlar. İleti anlamlandırılarak içerik çözülür. İçerik, tasarım içselliğinin dışa yansıtılmış görselliğidir. Onu oluşturan göstergeler diziminin anlam yüküdür. O nedenle, tasarım, iletisinin içeriğini yansıtan göstergeler diziminin anlamlı estetik kurgusuyla bütün bir biçim almak zorundadır. Kendi içeriğiyle olan bağıntısı kurulmadan hiçbir biçim estetik olarak değerlendirilemez, anlamlı bir görsel dil oluşturulamaz ve bildiri niteliği taşıyamaz.

giriş

- iletişim tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
 - semantik,
 - sentaktik ve
 - pragmatik açıdan

Göstergebilim ve logo tasarımı

Logo; biçimsel yapısı içinde yer alan organik ve inorganik şekilleriyle, nokta, çizgi, leke ve rengiyle, renk geçişleriyle, yazı karakteri ile bütünlüğünde tasarım öğesi olarak yer alan anlamlı ve yapıli en küçük parçasıyla dahi birer göstergedir, ileti aktarıcı estetik bir göstergesel bütünlüktür, anlam yüklü bir nesnedir.

Logo tasarımlarında görsel iletişim, ortak kültürlerin toplumsal davranışlara ya da yaşam biçimlerine dönüştürölmüş uzlaşım sal göstergeleriyle sağlanır. Logo tasarımının estetize edilen içerik-biçim bütünlüğünde uzlaşım sal gösterge oranı, toplumsal iletişimi ve toplumun görsel kültürünü de etkiler.

Grafik tasarımcı tarafından kodlanan anlamlı göstergeler dizgesi (amblem / logotype), alımlayan, anlamlayan okuyucu tarafından ayrıştırılarak, çözümlenerek, yeniden yapılandırılarak yorumlanır ve ileti aktarımı sağlanır. Göstergebilim, okurun logo tasarımında bulunan anlam düzlemine egemen olması için yol gösterir, estetik niteliğiyle görsel kültürünü ve beğeni düzeyini yüceltir, amblemi / logotype'ı okuyabilmesini ve çözümleyerek anlamasını kolaylaştırır.

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
 - semantik,
 - sentaktik ve
 - pragmatik açıdan

Logoların göstergebilimsel analizi

- 1) Semantik (anlamsal boyut): Göstergelerin gösterilenleriyle (anlam, kavram) olan anlamsal ilişkilerini inceler.
- 2) Sentaktik (dizimsel ya da biçimdizisel boyut): Göstergelerin kendileri ve diğer göstergelerle olan mantıksal ilişkilerini inceler.
- 3) Pragmatik (yararsal boyut): Göstergenin duyusal olarak algılanabilmesini, göstergenin onları kullanan insanlarla yararsal ilişkilerini inceler.

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi

semantik,

sentaktik ve

pragmatik açıdan

Semiyotik araştırma sonuçlarına göre göstergenin değerlendirilmesindeki ölçütler

1) Semantik açıdan:

- sembol anlamsal olarak mesajını iyi iletebiliyor mu ?
- farklı kültürlerden insanlar bu işareti anlayabiliyor mu ?
- değişik yaş grubundan insanlar anlayabiliyor mu ?
- bu sembol daha önce bu anlamda kullanıldı mı ?
- bu sembolün anlamını öğrenmek güç mü ?
- bilgi iletimi ile ilgili olmayan öge içeriyor mu ?

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
- semantik,
- sentaktik ve
- pragmatik açıdan

Semiyotik araştırma sonuçlarına göre göstergenin değerlendirilmesindeki ölçütler

2) Sentaktik açıdan:

- bu sembolün görünüşü nasıl ?
- sembolü oluşturan öğelerin birbiriyle ilişkisi ve uyumu iyi mi ?
- bu sembolün diğer sembol ve işaretlerle olan ilişkisi nasıl ?
- sembolün bütününde yer alan yapısal elemanların kullanılışı mantıklı mı ? (çizgi, fon – form ilişkileri, bütünlük, geçişler, boyutlar, renk ve diğer özellikler)
- bu sembol tanınabilir bir düzeni yansıtıyor mu ?
- sembolün içerdiği en önemli öğe öncelikle algılanabiliyor mu ?
- var olan kurallarla ya da alışkanlıklarla çelişiyor mu ?
- bu işaret ve onun öğeleri, değişen ilişkiler içinde bir sistemin oluşturulmasında kullanılabilir mi ?

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
- semantik,
- sentaktik ve
- pragmatik açıdan

Semiyotik araştırma sonuçlarına göre göstergenin değerlendirilmesindeki ölçütler

3) Pragmatik açıdan:

- insan bu sembolü görebilir mi, duyabilir mi ?
- bu sembol kötü aydınlatma koşullarında, görüş açısının dar olduğu durumlarda ve diğer görsel algılamayı olumsuz etkileyen koşullardan ne oranda etkileniyor ?
- belirli bir uzaklıktan bakıldığında görsel etkisi devam ediyor mu ?
- bu sembol çoğaltılabilir, büyültülebilir ya da küçültülebilir mi ?

giriş

- iletişimin tanımı
- iletişim ve öğrenme
- kodlar, simgeler, işaretler
- iletişim öğeleri
- anlam (düzanlam, yananlam)
- göstergebilim ve türleri
- içerik ile biçim bağıntısı
- göstergebilim ve logo tasarımı
- logoların göstergebilimsel analizi
 - semantik,
 - sentaktik ve
 - pragmatik açıdan

